

SPRAWOZDANIE Z XXII OGÓLNOPOLSKIEGO SYMPOZJUM BROMATOLOGICZNEGO

W dniach 5–7 września 2012 r. odbyło się XXII Ogólnopolskie Sympozjum Bromatologiczne: „**Żywności i żywienie w XXI wieku – wyzwania i nadzieje**”. Sympozjum organizowała Katedra i Zakład Żywności i Żywienia Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach we współpracy z :

- Ogólnopolską Sekcją Bromatologiczną Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego,
- Komisją Higieny Żywności i Żywienia Komitetu Nauki o Żywieniu Człowieka Polskiej Akademii Nauk,
- Komisją Analityki Żywności Komitetu Chemii Analitycznej Polskiej Akademii Nauk.

Przewodniczącą Komitetu Naukowego Sympozjum była prof. dr hab. *Regina Ołędzka*, a przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego – dr hab. *Katarzyna Pawłowska-Góral*. Ponadto, w skład komitetu organizacyjnego weszli: dr *Jerzy Szewczyński*, dr *Małgorzata Stec*, mgr *Agnieszka Synowiec-Wojtarowicz*, dr *Ewa Kurzeja*, mgr *Adam Kudelski*, st. tech. *Elżbieta Palusińska*, tech. *Marzena Chudy*.

XXII spotkanie bromatologów odbyło się w hotelu Stok w Wiśle Jaworniku. Otwarcia Sympozjum dokonała Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego, dr hab. *Katarzyna Pawłowska-Góral*, kierownik Katedry i Zakładu Żywności i Żywienia Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, która na wstępie powitała wszystkich uczestników, a szczególnie zaproszonych gości. W uroczystym otwarciu Sympozjum udział wzięli: Prorektor ds. szkolenia podyplomowego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego – prof. dr hab. *Krzysztof Olczyk*, Przewodnicząca Komitetu Nauki o Żywieniu Człowieka PAN – prof. dr hab. *Anna Gronowska-Senger*, Dyrektor Biura Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego – dr *Jerzy Szewczyński*, Przewodnicząca Ogólnopolskiej Sekcji Bromatologicznej PTFarm – prof. dr hab. *Regina Ołędzka* oraz Przewodniczący Komisji Analityki Żywności Komitetu Chemii Analitycznej PAN – prof. dr hab. *Piotr Szefer*.

Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłych w ubiegłym i bieżącym roku nestorów bromatologii polskiej prof. dr hab. *Henryka Gertiga* oraz prof. dr hab. *Lecha Piekarskiego*.

Wspomnienie o prof. dr hab. *Henryku Gertigu* – przedstawili prof. dr hab. *Regina Ołędzka* i prof. dr hab. *Juliusz Przysławski*.

Podczas otwarcia Sympozjum wygłoszone zostały dwa bardzo ciekawe wykłady plenarne: „Witamina D w świetle badań ostatnich lat” – przedstawiony przez prof. dr hab. *Reginę Ołędzką* oraz „Nano-struktury w żywności i żywieniu” – wygłoszony przez prof. dr hab. *Małgorzatę Schlegel-Zawadzka*.

W Sympozjum wzięło udział 202 uczestników reprezentujących uniwersytety medyczne, przyrodnicze oraz ośrodki naukowo – badawcze z całego kraju. Wszyscy uczestnicy otrzymali komplet materiałów: książkę streszczeń, gdzie zamieszczone zostały streszczenia wykładów plenarnych, referatów, komunikatów i plakatów,

a także nr 3/2012 recenzowanego kwartalnika *Bromatologia i Chemia Toksykologiczna*, w którym zostało opublikowanych (po wnikliwych 2 niezależnych recenzjach) 157 prac nadesłanych przez uczestników Sympozjum. W sumie w czasie trwania Sympozjum wygłoszone zostały: 2 wykłady planarne, 5 referatów, 40 komunikatów oraz przedstawiono 142 plakaty.

Obrady, z uwagi na dużą liczbę zgłoszonych prac oraz zróżnicowanie tematyczne przebiegały równoległe w dwóch salach podczas 6 sesji plenarnych:

Sesja A: „Żywność funkcjonalna i dietetyczna. Suplementy diety”, rozpoczęła się referatem pt. „Nowe naturalne środki słodzące – tagatoza i glikozydy stewiolowe”, który wygłosiła prof. dr hab. *Maria Borawska*. Następnie zaprezentowano 6 komunikatów, zgodnie z programem ramowym.

Sesję B: „Składniki bioaktywne w żywności” rozpoczęła dr hab. *Katarzyna Pawłowska-Góral* referatem pt. „Biologiczna aktywność kwercetyny”. W trakcie sesji zaprezentowano 6 bardzo ciekawych komunikatów, które w szerokim aspekcie poruszały problemy obecności składników bioaktywnych w różnorodnych produktach roślinnych, olejach i nalewkach.

Sesja C: „Witaminy. Makro- i mikroelementy”, w której przedstawiono 6 komunikatów o zróżnicowanej tematyce. Treścią przedstawionych doniesień były zagadnienia związane zarówno z wartością odżywczą żywności, żywieniem i stanem odżywienia. Przedstawiono wyniki badań pochodzące z różnych ośrodków krajowych, a dotyczące diet małych dzieci, młodzieży akademickiej i osób starszych. Niestety przedstawione wyniki badań wskazują, że całodzienne racje pokarmowe w badanych grupach były źle zbilansowane biorąc pod uwagę wartość energetyczną, udział energii pochodzące z białka i sacharozy, zawartości witamin D i E oraz wapnia.

Sesja D: „Aspekty żywieniowe i zdrowotne diet”. Sesję rozpoczęto wygłoszeniem referatu pt. „Sprężone dieny kwasu linolowego w prewencji nowotworów” – autorstwa *Agnieszki Bialek* (referentka) i *Andrzeja Tokarza*. Tematyka pozostałych wystąpień obejmowała bardzo różnorodne zagadnienia, które zgodnie z tytułem sesji dotyczyły składników odżywczych o działaniu zdrowotnym. Omówiono rolę fosforu w diecie chorych z przewlekłą niewydolnością nerek. Dużo też uwagi poświęcono błędom żywieniowym oraz omówiono stan odżywienia młodzieży szkolnej, studentów oraz kobiet w wieku prokreacyjnym. Podsumowaniem tego zagadnienia było przedstawienie strategii zmniejszenia zagrożenia zdrowia kobiet poprzez racjonalizację odżywiania.

Sesja E: „Wpływ procesów technologicznych i przechowywania na jakość zdrowotną żywności”. Wygłoszono 8 referatów, które dotyczyły uwarunkowań technologicznych – wpływu temperatury, dodatków, fermentacji mlekowej i wzbogacania w kwasy n-3. W omawianych pracach produkty przechowywano przez różne okresy czasu, po których określano zmiany zachodzące w czasie tego przechowywania. Badanymi i omawianymi produktami były: napoje, miód, oleje i warzywa.

Sesja F: „Bezpieczeństwo żywności”. W tej sesji wygłoszono 1 referat i 7 komunikatów. Referat pt. „Akryloamid w żywności – ocena ryzyka dla zdrowia człowieka” wygłosiła *H. Mojska*. Prezentowane doniesienia dotyczyły zanieczyszczeń żywności, a głównie zawartości kadmu i ołowiu w winach, miodach, produktach zbożowych i racjach pokarmowych oraz zagrożenia dla zdrowia w odniesieniu do wartości tymczasowego tolerowanego tygodniowego pobrania dla tych pierwiastków. Wykazano również niepokojące przekroczenia dopuszczalnych wartości kad-

mu w chlebie mieszanym i kaszy gryczanej. Omówiono również problem zanieczyszczenia mikotoksynami produktów zbożowych. Przedstawiono także metody oznaczania amin biogennych przy zastosowaniu technik chromatografii jonowej oraz izotachoforezy kapilarnej w wybranych środkach spożywczych.

Każda z sesji kończyła się dyskusją w większości przypadków bardzo ożywioną, krytyczną i ciekawą merytorycznie. Znaczna liczba uczestników Sympozjum obecnych na posiedzeniach poszczególnych Sesji, świadczy o dużym zainteresowaniu i wysokim poziomem naukowym prezentowanych wyników badań oraz właściwym doborze tematyki.

Pewnym nowością dotyczącą organizacji sesji plakatowych był fakt, że już od pierwszego dnia trwania Sympozjum, wszystkie zgłoszone doniesienia plakatowe uczestnicy mogli oglądać na 3 stanowiskach wyposażonych w ekrany plazmowe. Natomiast właściwe 6 elektronicznych sesji plakatowych odbywało się równolegle na trzech salach konferencyjnych. Autorzy w nowej formie elektronicznych prezentacji przedstawili 117 ze 142 nadesłanych plakatów.

Na zakończenie sympozjum zostało dokonane podsumowanie sesji referatowych przez prof. dr hab. *Reginę Olędzka* i dr hab. *Katarzynę Pawłowską-Góral* oraz sesji plakatowych przez prof. dr hab. *Marię Borawską* i dr hab. *Andrzeja Tokarza*. Stwierdzono, że tematyka prezentowanych doniesień referatowych była bardzo zróżnicowana, od typowo bromatologicznej, poprzez technologiczną, a na pracach z zakresu żywienia kończąc. Oceniając prace w aspekcie metodologicznym, należy podkreślić stosunkowo częste korzystanie z wysoce zaawansowanego warsztatu badawczego przy jednoczesnym przetwarzaniu uzyskanych danych pomiarowych za pomocą współczesnych, nowoczesnych komputerowych technik statystycznych. Prezentowane doniesienia posterowe w zdecydowanej większości przypadków odznaczały się wysokim poziomem naukowym, jak również były bardzo starannie przygotowane. Przewodniczący poszczególnych sesji posterowych wyróżnili 11 doniesień, a ich autorzy otrzymali dyplomy.

W czasie Sympozjum przedstawione zostały dwie ciekawe prezentacje przygotowane przez sponsorów: „Mineralizacja próbek w systemie MAGNUM II” zaprezentowana przez przedstawiciela firmy ERTEC oraz „Nowe metody analizy żywności” przedstawiona przez reprezentanta firmy PERKIN-ELMER.

Wieczorem w drugim dniu Sympozjum, odbyła się uroczysta kolacja, podczas której przy dźwiękach góralskiej muzyki, uczestnicy Sympozjum mieli okazję odpocząć, nawiązać nowe znajomości lub też kontynuować naukowe dyskusje.

Na posiedzeniu poświęconym zakończeniu Sympozjum prof. *Regina Olędzka* wspólnie i Dyrektorem Biura PTFarm dr. *Jerzym Szewczyńskim* podziękowali Komitetowi Organizacyjnemu a w szczególności jego przewodniczącej dr hab. *K. Pawłowskiej-Góral* za trud włożony w przygotowanie i sprawny przebieg obrad. Podziękowania zostały też złożone na ręce Przewodniczących wszystkich Sesji, osób referujących i sponsorów.

Komitet Organizacyjny XXII Ogólnopolskiego Sympozjum Bromatologicznego ma nadzieję, że wszyscy uczestnicy zachowają w pamięci jedynie pozytywnie wydarzenia towarzyszące temu naukowemu spotkaniu i okażą wyrozumiałość wobec pewnych niedociągnięć.

dr hab. Katarzyna Pawłowska-Góral